

Annex

La súplica de 1369

Sobre l'antiga església de Rubines

Sàpiga tothom que el dilluns, dia catorze de maig de l'any del Senyor mil tres-cents seixanta-nou, després de vespres, estant en presència del noble Olf de Pròxida, militar, lloctinent del Governador General del Regne de Mallorca, dins el clos del Castell Reial de la Ciutat de Mallorca, a saber: Guillem Ermengol d'Alcudieta i Guillem Messeguer de Lloseta, a l'illa de Mallorca, mostraren i presentaren a l'esmentat noble lloctinent i, en presència dels testimonis infraescrits, li demanaren que fos llegida per Guillem Miafredi, notari que regentava la Cúria del Regne, la petició que se conté en els següents escrits.

A vós, noble i poderós senyor Olf de Pròxida, militar i lloctinent del Governador del Regne de Mallorca i illes adjacents; i a vós, venerable Ferrer Gelabert, procurador dels drets i rendes del Senyor Rei de Mallorca, exposen respectuosament:

que Guillem Ermengol d'Alcudieta i Guillem Messeguer de Lloseta, parròquia de Robines, síndics i procuradors de la major part de la dita parròquia, juntament i solidàriament amb Pere Llinàs, malalt, Jaume Planes, Guillem Provençal, veïns d'Aiamans, de la parròquia esmentada; en nom propi i dels abans anomenats i de molts altres veïns de l'esmentada parròquia, diuen que:

recentment, el Reverend pare en Crist Bisbe de Mallorca dictà temps enrere una sentència entre els esmentats suplicants, d'una part i, de l'altra, alguns pobladors de Binissalem, a saber:

que l'església que hi hagué antigament i encara hi és, a la dita parròquia de Robines, seria derrocada i traslladada de fet i de nom, del lloc on estava i està encara, al lloc de Binissalem, i es diria de Binissalem i no de Robines, amb gran dany i perjudici dels dits suplicants;

que fou desestimada o negligida l'apel·lació feta al Summe Pontífex, pels dits suplicants i desoïda també de la part dels esmentats peticionaris que volien parlar del fet i argumentar la seva posició;

i que també apel·laren al Summe Pontífex perquè ells mateixos tampoc foren admesos a declarar sobre el fet; ni a exposar allò que afectava a la defensa i protecció dels seus mateixos drets.

I com els fets suposin un gran perjudici i lesió dels suplicants que hauran d'anar a una altra església més allunyada; i que tendran molt més enfora els serveis religiosos i d'altres necessaris per als dits pobladors; i hauran de canviar la sepultura dels familiars i avantpassats; i el lloc que ara és sagrat devindrà profà amb el màxim perjudici dels drets reials, ja que havia estat concedit als dits suplicants pel Senyor Rei, de bona memòria entre la població, que en el lloc on ara està s'hi construís la dita església, amb quantioses despeses dels dits suplicants i dels seus predecessors;

que també l'església s'havia construït en lloc reial, ja que tots els suplicants s'havien establert en jurisdicció reial, mentre que l'església que de fet ara se construeix o que s'ha

ordenat construir per ordre del reverend Senyor Bisbe, se construeix en lloc [de jurisdicció] episcopal, i a favor dels pobladors de Binissalem, que gairebé en la major part son de la porció de l'església de Mallorca;

i així el dret del Senyor Bisbe i l'església en surt beneficiat, i el dret del Rei i dels seus pobladors disminueix i se degrada i cal esperar que encara disminueixi i se degradi encara més a causa de la situació explicada, ja que les possessions dels suplicants se degraden i disminueixen en valor i preu i, fins i tot, la població disminuirà i s'empobrirà.

Per tant, els suplicants, a la vista del menyscabament dels seus drets reials, en justificació pròpia i de la seva fidelitat a vós, noble senyor Olf de Pròxida, exposen els fets ja dits; i també a vós, venerable Ferrer Gelabert, que estau obligats a defensar i protegir els drets i interessos de les prerrogatives reials;

i perquè, a partir d'ara no pogueu al·legar ignorància dels fets, i també per més justificació dels suplicants, igualment pretenen donar a conèixer al nostre Senyor Rei els fets descrits; i en aquest cas, cosa que esperen, seríeu tenguts per negligents i remissos, almenys [tendríeu] l'excusa i indemnitat d'ells mateixos.

I de totes i cada una de les coses dites, demanen que el notari infrascrit en faci un document públic.

Presentada i llegida tot d'una aquesta petició, els exponents demanaren que se'ls fes i entregàs un document públic sobre les coses dites. També el noble lloctinent en demanà còpia per poder deliberar i respondre adequadament, però va manar que el dit document no se tancàs fins que hagués fet i entregat la resposta. Aquestes actes se feren el dia i any assenyalats, estant presents com a testimonis, els venerables Jaume de Vedrinyans, Berenguer Dorcha, Pere de Carrària i Bartomeu Martí, jurisperits.

El mateix dia, poc temps després, els anomenats homes de Lloseta presentaren la dita sol·licitud al venerable Ferrer Gelabert i igualment, demanaren allà mateix que se'ls fes i entregàs un document públic, i el mencionat venerable Ferrer Gelabert demanà una còpia per poder fer la resposta. Aquestes actes se feren després de vespres a l'esmentat Castell Reial, essent testimonis Martí Artal, Bernat Riuclar i Miquel Ferrer.

El dimecres, 17 de maig de l'any consigna't, Gerald Solivella, veguer, per ordre del lloctinent a Guillem Bestard, batle de Robines, va manar que immediatament se fes públic que ningú pogués treballar a l'església novament construïda, en dita parròquia ni que se fes cap innovació a l'església vella; més encara, que les esglésies quedin com estan ara, sota pena que imposarà el noble lloctinent segons el seu saber i voluntat.

Transcripció d'E. K. Aguilo, 1904, BSAL, any VII, tom III, i traducció al català d'Antoni Pol Marcús, 2012

Clipart, Decorative borders, no. 13, *Dyalogus Creaturarum*, Gouda, 1480

Creant la vila de Binissalem

Un mosaic de cent-cinquanta anys del Regne de Mallorca,
des del 1231

Pel que fa a les imatges, fotografies i il·lustracions: Atès que algunes fotografies, imatges i il·lustracions contingudes en aquesta obra han estat realitzades per tercers, la reutilització i difusió d'aquestes no està coberta per la llicència Creative Commons ni per cap altra llicència, per la qual cosa la seva utilització serà responsabilitat de la persona que en faci ús. En cas que un tercer trobàs que en aquesta obra s'ha fet un ús no autoritzat de les seves imatges, fotografies o il·lustracions pregam que es posi en contacte amb info@creantbinissalem.com per a la seva retirada o correcció.